

design - arte

Dicționar

PATCHWORK sau ARTA PETICELOR

În 1971, o mare senzație a stîrnit expoziția de lucrări realizate din petice, deschisă la muzeul Whitney de Artă Americană. Lucrările expuse au dovedit vizitatorilor uimiți, ca și lumii întregi, existența unei adevărate arte populare americane, realizată cu dragoste și răbdare, în secolul trecut, de femei anonime, artă care a anticipat multe din curentele artei moderne.

Mulți americani în vîrstă își mai aduc încă și astăzi aminte de mamele și bunicele lor, lucrînd din resturi de materiale cuverturi sau plăpumi pentru pat.

La dispoziția femeilor casnice stăteau rămășițe de materiale tezurizate cu grijă în dulapuri sau lăzi (într-o gamă uimitor de variată); damasc, batist, brocart și tafta, gaz, cașmir, moar, pluș și saten. Născută din nevoie, asamblarea peticelor de materiale pentru a forma cuverturi-mosaic a devenit gest de artă, datorită talentului femeilor care au găsit în această îndeletnicire o nesperată ocazie de manifestare artistică.

Arta peticelor (Patchwork-ul) nu este o artă americană indigenă. Tradiția ei a sosit în lăzile emigranților, din Anglia, unde număra cîteva secole vechime. În America, însă, a avut o evoluție impresionantă, către mijlocul sec. 19 începutul sec. 20, îndeosebi în nord, unde iernile

1. « Soare și umbră », cuvertură din lînă, Pennsylvania 1930, 1,93×1,88 m — 2. « Școală », Pennsylvania 1930, 2,13×2,03 m — 3. Detaliu de cuvertură, Massachusetts 1875—1900, 2,03×1,73 m. Motivul reprezintă arborele vieții și este folosit în numeroase variante

friguroase impuneau ca trusoul unei fete să conțină neapărat o duzină de cuverturi-mosaic, dintre care una deosebit de frumoasă și îngrijit lucrată, pentru noaptea nunții.

Realizarea acestor cuverturi a devenit obiect de șezătoare și chiar de concurs cu premii cu ocazia diverselor serbări agricole.

La sfîrșitul secolului trecut, o domnișoară din Coopersburg își număra cu mîndrie cele 14 000 de petice asamblate.

Subiectele alese sînt foarte diverse: Steaua din Bethleem, Pomul vieții, Coșul cu flori, alfabet destinat copiilor, chiar și un cimitir familial completat pe măsura trecerii timpului. Au existat cuverturi făcute din peticele hainelor celor dragi sau cuverturi cu compoziții pur geometrice.

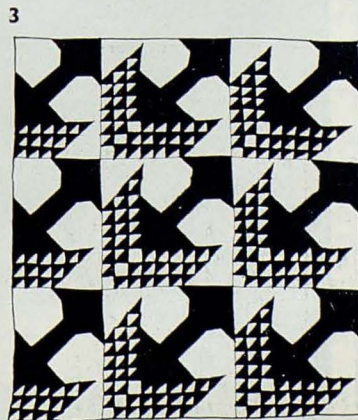
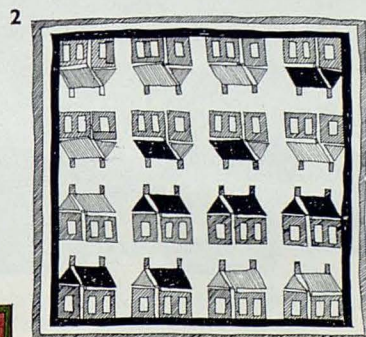
Istoria acestei arte reflectă trecerea pe care societatea americană a făcut-o de la o societate de austeritate la o societate de abundență. Dacă în primele lucrări, materialele scumpe sînt rare, în cele de mai tîrziu sînt folosite cu larghețe stoffe scumpe importate din Anglia.

Apariția mecanizării țesutului și imprimării cu culori de anilină, a constituit începutul sfîrșitului acestei arte.

Industria a început să arunce pe piață materiale la preț de cost scăzut. Rămășițele acestor materiale și-au pierdut valoarea, iar condițiile care au dus la apariția acestei îndeletniciri au dispărut.

Arta peticelor a fost uitată, pentru ca, acum, să fie redescoperită ajungînd la mare modă în decorația interioară. Numărul expozițiilor din lumea întreagă care o găzduiesc a crescut, ca și numărul cărților și revistelor care o analizează. Piese puritane, rămase de cele mai multe ori anonime, au prefigurat iluziile optice tridimensionale ale lui Vasarely, efectele pozitiv-negative ale lui M.C. Escher, arta op, demonstrînd încă o dată universalitatea adevăratei arte.

A. V. (după « Graphis », nr. 172/1974-75)

În vizită la...

COMBINATUL FONDULUI PLASTIC

Iată cîteva din activitățile Combinatului Fondului Plastic așa cum ni le-a expus tov. Constantin Chiaburu, directorul acestei unități de producție a Uniunii artiștilor plastici:

- realizarea materială definitivă a lucrărilor de artă, adică transpunerea după machetă a operelor pe care artiștii nu le pot executa individual — artă monumentală (monumente din bronz, piatră), artă decorativă etc.;

- prestări de servicii și asigurarea cu materie primă a artiștilor, în afară de aceasta aprovizionarea pieței artistice cu culori (tempera, ulei, guașe), rame, șasiuri și alte materiale necesare;

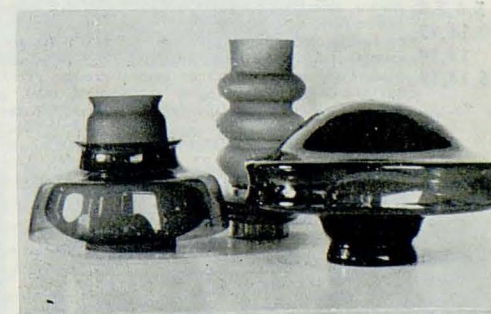
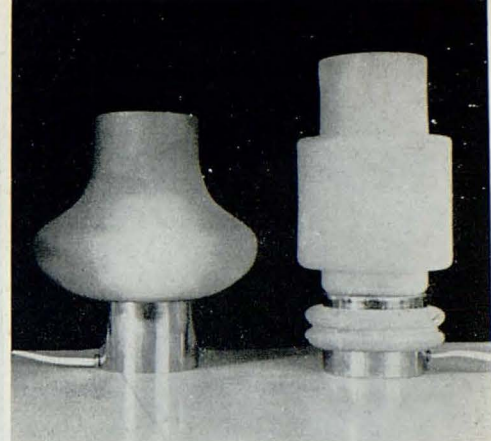
- producția în serie mică, după prototipuri create de artiști a unor lucrări de artă decorativă, tapiserie, sticlă, ceramică, obiecte de podoabă și îmbrăcăminte, destinate magazinelor proprii sau ale comerțului de stat.

Nu apare din enumerarea de mai sus, prezent mai ales în ultimul aliniat, consensul general al acțiunilor amintite: educarea gustului cumpărătorului, prin unicate sau produse multiplicat în serie mică. Asistînd întîmplător la vizionarea expoziției permanente în scopul achiziționării, de către reprezentanți ai magazinelor Fondului Plastic din țară, am auzit motivarea încetării livrării de către Combinat a unui serviciu de țuică, care se vindea foarte bine: trebuie să și educăm. Și în ultimul timp, magazinele Fondului Plastic vînd într-adevăr numai creații ale artiștilor.

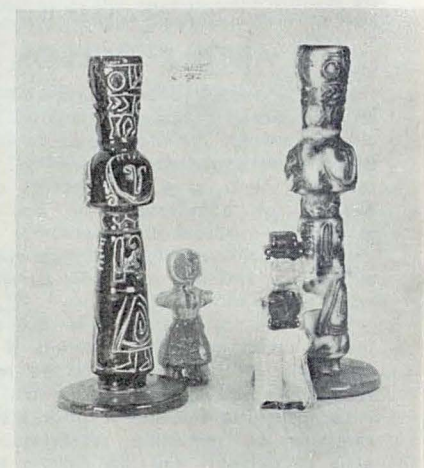
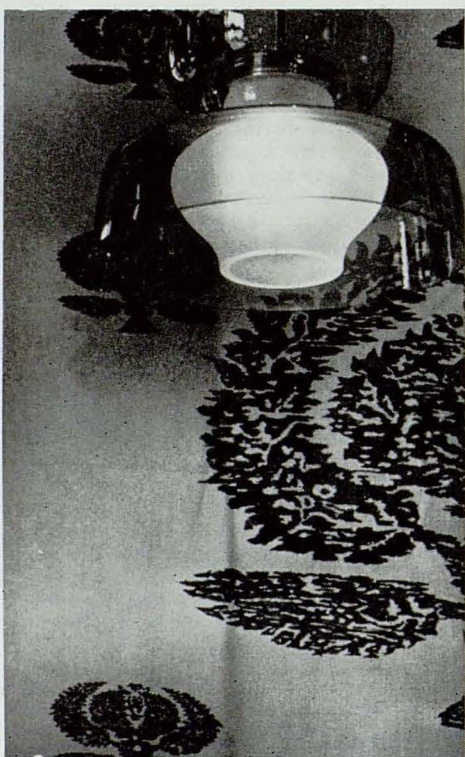
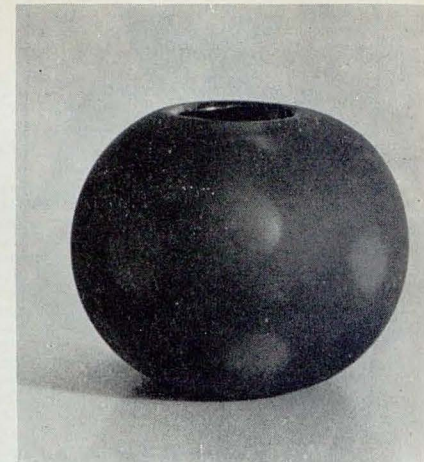
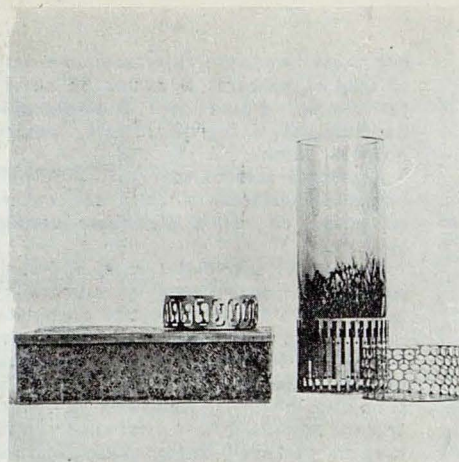
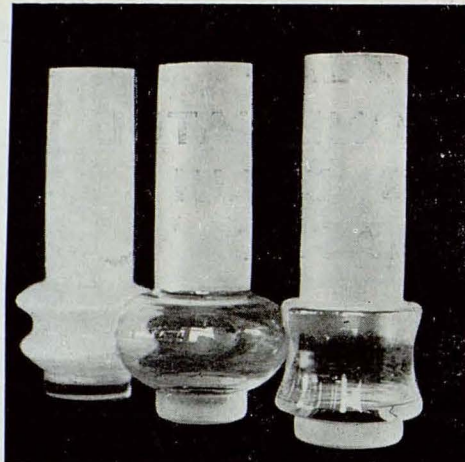
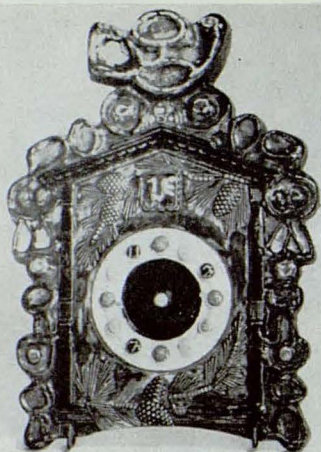
În scopurile amintite, la Combinat, 500 de angajați execută 18 tehnologii distincte, în ateliere cuprinzînd între 4—5 și 70 muncitori: turnătorie în bronz, tipografie, țesătorie manuală și mecanică, imprimerie, ateliere de sticlă și ceramică, mase plastice, prepararea culorilor etc. Caracterul oarecum special al Combinatului, în afară de faptul că are ca material de lucru frumosul, în formă definitivă sau în devenire, rezidă din flexibilitatea sa, adaptarea ușoară la orice fel de comenzi, fără să mai menționăm calitatea ridicată a rezultatelor.

Lucrările de artă decorativă produse în serie mică sînt prezente în magazinele Fondului Plastic și ale comerțului de stat. Am selectat, pentru tematica numărului de față, obiecte legate de decorația locuinței, cu prototipuri executate de artiști și multiplicat în atelierele Combinatului, considerînd că ele reprezintă completări de ambianță pe care ochiul se poate odihni cu plăcere.

A.D.P.

1. Grup de veioze din sticlă alb mat și cobalt cu picior de oțel nichelat. Creator: Vlad Munteanu-Rimnic — 2. Scrumieră și două vase din sticlă atacată colorat în tonuri de verde (cel mat) și ocră (cel transparent)) — Bubă Tereza — 3. Veioză alb mat cu suport de lemn natur și oțel nichelat. Vlad Munteanu Rimnic — 4. Corpuri (abajururi) de lămpi în culori verde și ocră, transparente, și verde mat

—5. Ceas din ceramică. Autor: Ion Minoiu. —6. Vase de flori, combinații de sticlă albă transparentă și mată. Vlad Munteanu Rimnic —7. Ana Mitrea: servicii de birou argintat, compus din cutie și suporturi, pentru diferite recipiente —8. Vas decorativ sau pentru flori, mat în exterior, colorat roșu în interior, cu buline albe —9. Tapiserie executată în atelierele 13,14, Combinatului: lină în culori bleu, negru, mov, cu ciucuri bej —10. Lampă de același creator (VMR) sticlă transparentă galbenă, sticlă mată albă, pe fond de țesătură de lină imprimată, desen Ariana Nicodim —11. V.M.R. — vase pentru flori: sticlă transparentă alb, roz, albastru —12. Sfeșnice albastru

și gri, figurine; ceramică de Ion Minoiu —13. Două vase decorative (sau pentru flori) din sticlă groasă neagră atacată la exterior în culori: galben, roșu, verde. Popa Dionisie —14. Oglindă din ceramică, albastru cu roșu. Creator: Ion Minoiu —15. Vase decorative verde și ocru mat. Matei Negreanu —16. Lampă (același autor pentru lămpi) sticlă transparentă (galben, verde, albastru) și alb mat —17. Pahare și boluri de sticlă mată și transparentă. Matei Negreanu —18. Corpuri decorative din faianță care se compun pe cerc, cu multiple destinații (scrumieră, vas flori). Culori: albastru maron, bej

